

Η «ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ» ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΟΙ ΔΙΚΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 24 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ (Ιούλιος 2007)

Συγγραφέας: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Χ. ΠΑΞΙΝΟΣ

Ένα συνέδριο, με απόλυτη επιτυχία, διεξήχθη στη Θεσσαλονίκη επί ένα τριήμερο (20-21-22 Ιουνίου) από την Εθνική Σχολή Δικαστών.

Ο γενικός τίτλος του Συνεδρίου, το οποίο παρακολούθησαν διοικητικοί δικαστές, ήταν «Πολεοδομικός και Χωροταξικός Σχεδιασμός. Προβλήματα και δυσχέρειες εφαρμογής». Ήταν ένα συνέδριο που απέβλεπε στην επιμόρφωση των δικαστών, οι οποίοι έχουν επωμισθεί ένα πολύ δύσκολο έργο, το οποίο έχει σχέση με τη δικαιοδοτική τους κρίση σε θέματα περιβάλλοντος. Οι εισηγήσεις, υψηλού επιπέδου, και οι συζητήσεις ανέδειξαν πολλά θέματα περί του τρόπου λειτουργίας, εν Ελλάδι, του όλου συστήματος σχεδιασμού και οικοδόμησης. Ενός συστήματος που τελικά εξελίσσεται σε μία άναρχη, περιστασιακή οικοδόμηση-τσιμεντοποίηση κάθε ελεύθερου χώρου. Άλλωστε, μία ματιά γύρω μας εύκολα θα μας πείσει περί αυτού. Ουδενμία, βεβαίως, σύγκριση μπορεί να γίνει μεταξύ του δικού μας χωροταξικού σχεδιασμού και του αντίστοιχου στις δυτικοευρωπαϊκές έννομες τάξεις, αφού σ' αυτές ακολουθείται η φυσιολογική και υπεύθυνη κατεύθυνση, πρώτα να σχεδιάζουν και μετά να κτίζουν.

Έτσι απλά. Εδώ, δυστυχώς, δασικές εκτάσεις εξαφανίζονται, σπίτια πολυτελή και μη σπέρνονται και από πίσω βρίσκεται συνήθως και ένας οικοδομικός συνεταιρισμός, που με την πίεση των μελών του διευκολύνει την όλη κατάσταση. Από την ψήφιση ενός νομοσχεδίου ή μιας τροπολογίας μέχρι την ολοκλήρωση του νέου οικισμού και μάλιστα σ' αυτήν την περίπτωση με τη σφραγίδα της νομιμότητας!

Υποτίθεται ότι τον χωροταξικό αυτό σχεδιασμό συνοδεύει και η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που, όμως, σπανίως λαμβάνονται υπ όψιν, όταν δεν υποβαθμίζονται. Ακόμη κι αυτός ο νόμος 3422/2005, που κύρωσε τη Διεθνή Σύμβαση του Άαρχους για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη Δικαιοσύνη, έχει μείνει πλήρως ανενεργός. Έχει περιπέσει σε αχρησία, παρά το γεγονός ότι υπογραφείσα η σύμβαση αυτή στις 25

Ιουνίου 1998 σκοπό έχει να ευαισθητοποιήσει τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυτά με τη σειρά τους τους Ευρωπαίους πολίτες, ενημερώνοντάς τους λεπτομερώς για το δικαίωμά τους να ζουν σε περιβάλλον υγιές και να προσφεύγουν στη Δικαιοσύνη ευχερώς και αποτελεσματικά, καθώς και το καθήκον τους να προστατεύουν και να βελτιώνουν το περιβάλλον για να ωφελούνται οι παρούσες και οι μέλλουσες γενεές.

Επισημαίνοντας emphaticά τις υποχρεώσεις αντίστοιχα της πολιτείας για διευκόλυνση του κοινού στην πρόσβαση σε πληροφορίες και τη συμμετοχή του στη λήψη αποφάσεων, κατά την προπαρασκευή σχεδίων και προγραμμάτων σχετικά με το περιβάλλον και μάλιστα εντός διαφανούς και δικαίου πλαισίου!

Ψιλά γράμματα, όταν η σύμβαση, ο νόμος αυτός θα έπρεπε να αποτελεί Ευαγγέλιο της πολιτείας, που όφειλε και οφείλει να τον διδάξει κυριολεκτικά σε όλους τους πολίτες, αρχής γενομένης από τα σχολεία, για τη διαμόρφωση της ανάλογης περιβαλλοντικής παιδείας. Έστω με μεγάλη καθυστέρηση. Μεγάλη συζήτηση αναπτύχθηκε, βεβαίως, για την εκτός σχεδίου δόμηση, την από το νόμο προβλεπόμενη, και την πραγματική, όπως διαμορφώνεται και επεκτείνεται, λόγω της πλήρους ατιμωρησίας, αν όχι και ενθάρρυνσης, ιδιαίτερα προεκλογικώς.

Ειπώθηκαν πολλά, ακόμη και για την ευκολία που δίνονται από διοικητικούς δικαστές προσωρινές διαταγές σε επιχειρήσεις που εγκαταστάθηκαν στους αιγιαλούς και των οποίων η οικοδομική άδεια ακυρώθηκε δύο φορές! Η δε επίκληση της ανεξαρτησίας της δικαιοδοτικής τους κρίσης, όταν, όπως στο πιο πάνω παράδειγμα, η κρίση τους είναι προφανώς άστοχη και πέραν κάθε νομιμότητας, καλό είναι να μην γίνεται, διότι δεν κατακτήθηκε για να χρησιμεύσει ως άλλοθι δικαστικής αυθαιρεσίας ή και εκτροπής από τους λίγους κακούς και αυθαιρετούντες δικαστές.

Συμπέρασμα: Η νομοθετική εξουσία οφείλει να μην ψηφίζει νόμους αντισυνταγματικούς, νόμους που καταστρέφουν το περιβάλλον, η δε δικαστική εξουσία οφείλει να προστατεύει με τις αποφάσεις της το περιβάλλον, κρίνοντας έως και αντισυνταγματικό έναν τέτοιο νόμο, με γενναιότητα και ανεξαρτησία.

Νόμος και Φύση

Αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία για το περιβάλλον και την αειφόρο ανάπτυξη

<https://nomosphysics.org.gr>

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΗΜΕΡΗΣΙΑ» στις 28-29 Ιουλίου 2007, σ. 11.